משנה · מחברי זמננו · שערי תורת בבל · סדר טהרות

שערי תורת בבל על משנה פרה

רבי זאב וולף רבינוביץ'

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

שערי תורת בבל על משנה פרה

רבי זאב וולף רבינוביץ'

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/שערי-תורת-בבל-על-משנה-פרה/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה 39-202611200317v של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
משנה ה 4
פרק ג 4
משנה ב 4
משנה ז 4
משנה ח 4
פרק ה 4
משנה א 4
פרק ו 5
משנה ב 5
פרק ח 5
משנה ב 5
משנה ז 5
פרק ט 5
משנה א 5
משנה ג 5
פרק יא 5
משנה ב 5
משנה ג 6
משנה ט 6
פרק יב 6
משנה ג 6
משנה ח 6

פרק ב

משנה ה

(פ"ב מ"ה) **בתוך כוס אחד וכו'**.—עי' ר"ש שהוכיח מן התוספתא דכוס היינו גומא. ומצאנו מפורש כן בירושלמי ע"ז ספ"ב: "הן כוסות הן גומות".

פרק ג

משנה ב

(פ"ג מ"ב) **בנויות ע"ג סלע וכו'**.—עי' פי' ר"ש, ונראה דמש"ה היו בונין אותו ע"ג סלע שלא יפול יסודו למטה לתוך החלל.

משנה ז

(פ"ג מ"ז ר"ש) **וטעון היה קידוש ידים ורגלים אע"ג דלא חשיב ליה הכא**.—אבל מפורש לקמן פ"ד מ"א.

משנה ח

(פ"ג מ"ח ר"ש בהגה"ה) **נתבונן דיוחנן כה"ג נעשה צדוקי דהא לא אשכחן דריב"ז וכו'**. —זה בורכא. כי כנודע היה יוחנן כה"ג מבית חשמונאי. ועי' ברכות כט א, שהוא ינאי הוא יוחנן; ואף החולק ע"ז שם מודה, שיוחנן היה מבית חשמונאי. אבל הטעם שלא כללו פרה זו שנעשתה בימי ריב"ז[1] ע"י כה"ג צדוקי במנין הפרות שמנו במשנתנו, מפני שלא מנו אלא אלו שנעשו ע"י כה"ג כשרים ופרושים. והשתים שעשה יוחנן כה"ג היה מקובל לחכמים שעשאן לפני שנעשה צדוקי[2].

פרק ה

משנה א

(פ"ה מ"א ר"ש) **ובלבד שלא יערים**.—פי' החבר שאין לו צורך אלא לתרומה ויאמר לע"ה שיביא לחטאת כדי שישתמש לתרומה. והר"ש למטה לא פירש כן.

[1] וכן בתוספתא (פ"ג/ד ה"ז) אמר ריב"ז: מעשים שעשו ידי וראו עיני שכחתי.

[2] ומ"ש בהגה"ה זו: "והא דאמרינן צרם באזנו לא קשיא מידי וכו'" אינו מובן לנו כלל. והעיקר שריב"ז צרם לצדוקי באזנו. וגם זה שכתב דשריפת פרה פסולה בלילה אינו נכון (עי' ר"ש למטה רפ"ד בשם ספרי שנשרפת בלילה).

פרק ו

משנה ב

(פ"ו מ"ב ר"ש) **ד"ה תניא בתוספתא וכו' דחזרת אפר לשפופרת לאו מלאכה היא.**—אין זה מחוור לדעתנו, דמאחר שהיה יכול להחזיק את האפר הנשאר בידו והחזיר פסול המילוי (וכדין זקף את השפופרת בארץ במ"א דפסל מפני שאפשר לו להחזיקה בידו). לכן נראה דכאן מיירי בשיש שומרים את המים ולכן הם כשרים אף אם עשה מלאכה בשעה שנטל את האפר (כדתני בתוספתא פ"ה והעתיקה הר"ש בריש פרקין) אלא שהשמיענו, דאפר זה אע"פ שהכינו לקידוש זה אם החזירו או שהניחו כשר לקידוש אחר.

פרק ח

משנה ב

(פ"ח מ"ב ר"ש) **דהנושא מי חטאת וכו' טמא וכו' לחטאת מיהו טהור וכו'**.—כן מפורש בירושלמי יומא ספ"ו [מד רע"א]: אין מי חטאת מטמאין דבר לחזור וליטמות ממנו.

משנה ז

(פ"ח מ"ז) **הוא טהור ומקוה טמא.**—פי' שאינה מטהרת מפני שנפחתה מארבעים סאה.

פרק ט

משנה א

(פ"ט מ"א) **נפל לתוכה וכו' דיו וכו'**.—לפי' הר"ש והרא"ש דבדיו יבש איירי צ"ל דנפל לתוכה היינו שלתוך הצלוחית שיש בה מי חטאת נפל הדיו, וכנראה מפי' הרמב"ם, דאל"כ מה ניגוב שייך בה הא נגובה ועומדת היא.

משנה ג

(פ"ט מ"ג ר"ש) **ד"ה פסולין וכו' וא"א לומר כן וכו' ש"מ דאין זריעה להקדש וכו'**.—גם פי' ר"ש דחוק כמובן. ועי' הביאור הנכון בזה בפסחים (לד ב).

פרק יא

משנה ב

(פי"א מ"ב ר"ש) **ד"ה תניא בתוספתא וכו' ר"א אומר הרפפות טמאות וכו'**.—בהגהות הגר"א תיקן: "ר"א אומר הרעדות טמאות". וטעמו שלדעתו רעדות ורפפות שני דברים

הם, לכן תיקן בתוספתא כלשון המשנה. אבל בירושלמי ע"ז ספ"ב: "הן רפפות הן רעדות", ולפ"ז התוספתא מתוקנת ועומדת היא כפי נוסח שלפנינו, ואין צורך להחליף הגירסא.

משנה ג

(פי"א מ"ג ר"ש) **ד"ה שהכניס ראשו ורובו. מעלה בעלמא.**—הר"ש לטעמו, שלדעתו דין בא ראשו ורובו במים שאובים אינו אלא בטבול יום[3]. ולכן הוצרך לומר "מעלה בעלמא". אבל דעת הרא"ש בפירושו כאן, דאף הטהור שהכניס ראשו ורובו במים שאובים נטמא, לכן אין צורך כאן בְּמַעֲלָה (ועי' ר"ש מקואות פ"ג מ"ד ומ"ש שם).

משנה ט

(פי"א מ"ט ר"ש) **ד"ה ובהן שלשה גבעולין שיהא בכל קלח וכו'**.—הגרי"ב בהגהותיו התפלא ע"ז בצדק. אבל ברור אצלנו, שיש בדברי ר"ש הללו השמטת סופר, וצ"ל כדאיתא בפי' הרא"ש כאן.

פרק יב

משנה ג

(פי"ב מ"ג ר"ש) **והוה ליה כנושא מי הנדה וכו'**.—עי' לעיל פ"ח מ"ב ומ"ש שם.

משנה ח

(פי"ב מ"ח ר"ש) **הגה"ה.**—הגה"ה זו היא מהר"ש עצמו, ורמז עליה במקואות פ"י מ"ו (ע"ש).

[3] עי' לקמן מ"ה מ"ש הר"ש שם, וכן מצאנו במל"מ בהל' פרה פי"ג.